

17 stycznia sejmowa Komisja Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej zajęła się propozycjami Fundacji Batorego dotyczącymi zmian w prawie samorządowym. Na posiedzeniu obecni byli przedstawiciele korporacji samorządowych.

Eksperci Fundacji wskazali trzy główne sfery, w których widzieliby potrzebę zmian:

1. rola Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego;
2. zasady nadzoru wojewodów nad jednostkami samorządu terytorialnego;
3. finanse samorządowe.

W pierwszym z poruszanych tematów eksperci postulowali obowiązkowe konsultacje z Komisją w przypadku każdego, sformalizowanego projektu ustawy; przedłużanie okresu konsultacji na wniosek strony samorządowej, a także zmianę sposobu wyboru przedstawicieli.

W zakresie nadzoru, Fundacja postuluje przeniesienie nadzoru pod kątem legalności na poziom sądów administracyjnych. Wojewoda miałby tylko wskazywać wady prawne w aktach wydanych przez samorząd, natomiast jednostka mogłaby podejmować uchwały sanujące. Gdyby tego nie zrobiła – wojewoda mógłby wnosić skargę do sądu administracyjnego. W toku postępowania nadzorczego prawo do wnoszenia wniosków do wojewody mieliby też obywatele (ograniczone do kwestii legalności).

W kwestiach finansowych, organizacja postuluje zasypanie luki wydatkowej w zakresie subwencji oświatowej; ujednolicenie i usprawiedliwienie tzw. systemu wyrównawczego; stworzenie subwencji ekologicznej; stopniowe zwiększanie udziału samorządów w podatkach dochodowych; większa możliwość lokalnego ustalania reguł podatku od nieruchomości; zwiększanie możliwości dochodów własnych zamiast uznaniowo rozdawanych pieniędzy od rządu.

Korporacje samorządowe również wskazały rzeczy, którymi powinien zająć się parlament tej kadencji. Mówiono przede wszystkim o potrzebach zmian w ustawie o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, kwestii kuratorów oświaty i większej samodzielności decyzyjnej.

Przedstawiciel Związku Powiatów Polskich odniósł się do propozycji Fundacji Batorego. W pierwszej kolejności podkreślił rolę finansów dla utrzymania samodzielności samorządów. Zwrócił uwagę na problem braku waloryzacji opłat administracyjnych oraz systemu dotacji na zadania zlecone. Jako przykład wskazał rosnący rozdziew między przekazywanymi środkami a rzeczywistymi kosztami obsługi punktów nieodpłatnej pomocy prawnej.

Zdaniem ZPP głębokie zmiany w Komisji Wspólnej, w tym sposób wyboru przedstawicieli, niekoniecznie są potrzebne. Podkreślił, że główna merytoryczna praca odbywa się w ramach zespołów problemowych. Bardziej przydałoby się przestrzeganie kilku kwestii – przedkładania projektów aktów prawnych po uzgodnieniach międzyresortowych, faktyczne uczestnictwo w posiedzeniach zespołów problemowych osób z kierownictwa resortu, które odpowiadają za dany projekt, a także przestrzeganie zapisu regulaminu Sejmu, że projekty dotyczące samorządów muszą zostać skonsultowane z organizacjami samorządowymi wchodzącymi w skład KWRiST.

W kwestii nadzoru wojewody nad jst, ekspert Biura ZPP zwrócił uwagę, że proponowana formuła może spowodować przedłużenie postępowania, w tym obciążenie wojewodów pismami mieszkańców. Potwierdził jednak, że wojewodowie zbyt często wychodzą poza kryterium legalności przy ocenie uchwał

Co zmienić w samorządach? Debata w Sejmie

Kategoria: Sejm, Senat i Prezydent

Opublikowano: czwartek, 18, styczeń 2024 14:14

Adrian Pokrywczyński

Odsłony: 823

i zarządzeń.

Dyskusja trwała ponad 2 godziny. Przewodniczący komisji Michał Krawczyk (KO) zapowiedział kolejne spotkania poświęcone już konkretnym tematom.

Całość posiedzenia komisji można obejrzeć na stronie Sejmu RP pod adresem www.sejm.gov.pl